

Hillerød den 2 marts 2023

Vedrørende aktindsigt – dataudtræk - forvaltningsloven vs. offentlighedsloven.

Det er praksis hos forvaltningsmyndighederne, at når en borger søger aktindsigt i en sag, hvor aktindsigten fordrer dataudtræk fra (sammenstilling af) registre, så afgøres retten til aktindsigt efter offentlighedsloven, og hvis aktindsigtsanmodningen imødekommes, så leveres aktindsigten i henhold til offentlighedslovens § 11. Denne uanset om den der anmoder om aktindsigt er part i sagen. Noget tilsvarende gælder, hvis der anmodes om aktindsigt, der drejer sig om indsigt i databeskrivelsen (offentlighedslovens § 12).

Når aktindsigtsanmodning, også for en part i en sag, imødekommes efter offentlighedsloven, så betyder det, at parten ikke opnår de partsrettigheder, der i øvrigt er gældende. I øvrigt forekommer det "forvirrende", at retten til aktindsigt i en sådan sag bedømmes efter offentlighedslove, særligt hvis borgeren i samme sag har søgt om anden aktindsigt (der ikke fordrer dataudtræk), so m er imødekommet efter forvaltningsloven.

Så vidt jeg kan tolke bemærkningerne til forvaltningsloven (1985/1 LSF 4), så er det lovgivers intention med forvaltningsloven at øge rettighederne for den, som er part i en sag. Jeg tolker også Ombudsmandens udtalelser om, at de begrænsninger, der gælder for dataudtræk i henhold til offentlighedsloven ("*hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer*") ikke nødvendigvis er en begrænsning for den, der er part i sagen.

Af bemærkningerne til forvaltningsloven fremgår det imidlertid også, at "*Efter justitsministeriets opfattelse bør reglerne om partens aktindsigt m.v. derfor udskilles af offentlighedsloven og i stedet indarbejdes i forvaltningsloven. Dette har den lovtekniske fordel, at forvaltningsloven herefter kommer til at indeholde en samlet regulering af de væsentligste rettigheder og beføjelser, der tilkommer parterne i en forvaltningssag i forbindelse med sagens behandling, medens offentlighedsloven alene kommer til at indeholde regler om offentlighedens, dvs. andre end parter, ret til aktindsigt*". Heraf kunne man udlede, at når en regel svarende til offentlighedslovens § 11 (og offentlighedslovens § 12) ikke er indeholdt i forvaltningsloven, så skal aktindsigtsanmodning der fordrer dataudtræk, afgøres efter offentlighedsloven?

Folketingets Ombudsmand skriver i overblik #15: "Ressourcebetragtninger i aktindsigtssager", at "*Ressourcebestemmelsen finder heller ikke anvendelse på anmodninger om egenaces, det vil sige en persons ret til at få indsigt i oplysninger vedrørende sig selv efter offentlighedslovens § 8. Bestemmelsen i § 8 har til formål at sikre, at en person kan få indsigt i oplysninger vedrørende sig selv i lige så vidt omfang som efter forvaltningslovens regler om aktindsigt, der gælder for den, som er part i en sag, hvor der er eller vil blive truffet en afgørelse*".

Jeg mener, der er behov for i forvaltningsloven (eller i vejledninger om denne) at tydeliggøre:

1. Tilkommer det en myndighed at afgøre retten til aktindsigt i en sag, hvor aktindsigten fordrer dataudtræk fra registre, og hvor den der anmoder om aktindsigt er part i sagen, ud fra forvaltningsloven?
2. Hvis en myndighed for en part afgør retten til aktindsigt i en sag som ovenfor beskrevet efter forvaltningsloven, kan myndigheden i så fald alligevel afvise aktindsigtsanmodningen med henvisning til, at dataudtrækket (sammenstillingen) ikke kan foretages "*ved få og enkle kommandoer*"?
3. Hvis en myndighed afgør retten til aktindsigt i en sag som ovenfor beskrevet, vil den der anmoder om aktindsigt i så fald have partsrettigheder, som forvaltningsloven tilsikrer?

Med venlig hilsen

Jens Juul Christiansen